

Posudek vedoucího na bakalářskou práci p. Jana Karlacha „Obraz barbarů v pramenech čínského starověku (dyn. Západní Zhou – Západní Han)“

Autor se ve své práci podjal velmi nelehkého úkolu: pokusit se zachytit proměny pohledu na „barbary“ v průběhu dlouhé periody, během níž se formovala většina základních konceptů čínské civilizace. Tento úkol je komplikován výraznými společenskými, politickými i myšlenkovými proměnami, kterými čínská civilizace v daném období prošla, stejně jako zásadními změnami ve způsobu života, politickém a společenském uspořádání etnik chápaných jako „barbarské“. Ta v pojetí starověké Číny navíc zahrnovala společnosti a útvary stojící na velmi odlišném stupni politického, společenského a kulturního rozvoje.

Autor ve své práci vycházel jak z primárních pramenů, tak z obsáhlé sekundární literatury v čínštině i západních jazycích. V první části práce podává přehlednou charakteristiku pramenů relevantních k danému tématu. Následně přechází k pojednání o čínských ekvivalentech našeho slova „barbar“, přičemž poukazuje na poměrně širokou variabilitu staré čínské terminologie a na značně odlišné sémantické pole jednotlivých pojmů. Je třeba ocenit, že autor se zde neomezuje pouze na starověkou Čínu, ale pokouší se rovněž o srovnání s podobnými pojmy v jiných civilizacích (antické, indické atd.).

Těžiště práce spočívá v kapitolách věnovaných místu „barbarů“ v čínském světovém názoru a vývoji vztahů mezi čínskou civilizací a „barbary“ v rámci pojednávaného období. V těchto pasážích autor hojně využívá citátů ze starověkých textů, na jejichž základě dokumentuje komplikovanost dané problematiky a rozličné přístupy k cizím etnikům v závislosti – mimo jiné - na vnitřním vývoji čínské společnosti a kultury. Ukazuje, že problém nelze jednoduše paušalizovat na pouhou dichotomii „my versus oni“, nýbrž že vztahy Číňanů s jinými etniky a pohledy na ně byly velmi proměnlivé v závislosti na momentální situaci, stejně jako na myšlenkových koncepcích a přístupech tvůrců jednotlivých textů.

Domnívám se, že autorovi se podařilo toto obtížné téma pojednat velmi zdařile, s obsáhnutím rozsáhlé sekundární literatury, stejně jako na základě relevantní práce s primárními prameny. Podařilo se mu vyhnout zjednodušujícím tvrzením a dospět k dobře podloženým závěrům. Autor plně prokázal schopnost samostatné analytické a syntetické práce s primárními i sekundárními zdroji. Přitom je třeba zdůraznit, že autor do značné míry pracoval zcela samostatně. Celkově podle mého názoru předložená práce ve vícero ohledech

značně přesahuje požadavky kladené na práci bakalářskou a doporučuji její hodnocení nejvyšší známkou klasifikační stupnice.

V Praze dne 17. 6. 2010

Mgr. Jakub Maršálek Ph.D.

Jakub Maršálek